

ALKOHOLITUTKIMUS- SÄÄTIÖ

Toimintakertomus

2021

ALKOHOLITUTKIMUSSÄÄTIÖ

Säätiölain tarkoittama toimintakertomus

2021

MANNERHEIMINTIE 166, HELSINKI
PL 30, 00271 HELSINKI

www.alkoholitutkimussaatio.fi

ALKOHOLITUTKIMUSSÄÄTIÖ

HALLITUS 2020 - 2022:

PUHEENJOHTAJA	<i>Pertti Alasuutari, akatemiaprofessori</i>
VARAPUHEENJOHTAJA	<i>Pia Mäkelä, tutkimusprofessori</i>
JÄSENET	<i>Ilari Ceder, yhteiskuntasuhdepäällikkö</i> <i>Ari Haukkala, yliopistotutkija (2/2021 asti)</i> <i>Heini Kainulainen, professori</i> <i>Elina Kotovirta, VTT</i> <i>Solja Niemelä, apulaisprofessori</i> <i>Ilkka Ojanperä, professori (4/2021 alkaen)</i> <i>Jaana Rysä, apulaisprofessori</i> <i>Terhi-Anna Wilska, professori</i>

TYÖVALIOKUNTA 2020 - 2022:

PUHEENJOHTAJA	<i>Pertti Alasuutari, akatemiaprofessori</i>
VARAPUHEENJOHTAJA	<i>Pia Mäkelä, tutkimusprofessori</i> <i>Jaana Rysä, apulaisprofessori</i> <i>Terhi-Anna Wilska, professori</i>
ASiantuntijat	<i>Ari Haukkala, yliopistotutkija (2/2021 asti)</i> <i>Petri Hyytiä, yliopistotutkija</i> <i>Heini Kainulainen, professori</i> <i>Ilkka Ojanperä, professori (4/2021 alkaen)</i> <i>Erkki Vuori, professori emeritus</i>

RAHAPELITUTKIMUSVALIOKUNTA 2020 - 2022:

PUHEENJOHTAJA	<i>Susanna Raisamo, tutkimuspäällikkö</i>
JÄSENET	<i>Petri Hyytiä, yliopistotutkija</i> <i>Anu Katainen, yliopistonlehtori</i> <i>Mari Pajula, erityisasiantuntija</i> <i>Ossi Rahkonen, professori emeritus</i> <i>Anu Raijas, vanhempi neuvonantaja</i>

TUTKIMUSJOHTAJA:

Tomi Lintonen, dosentti

SISÄLLYS

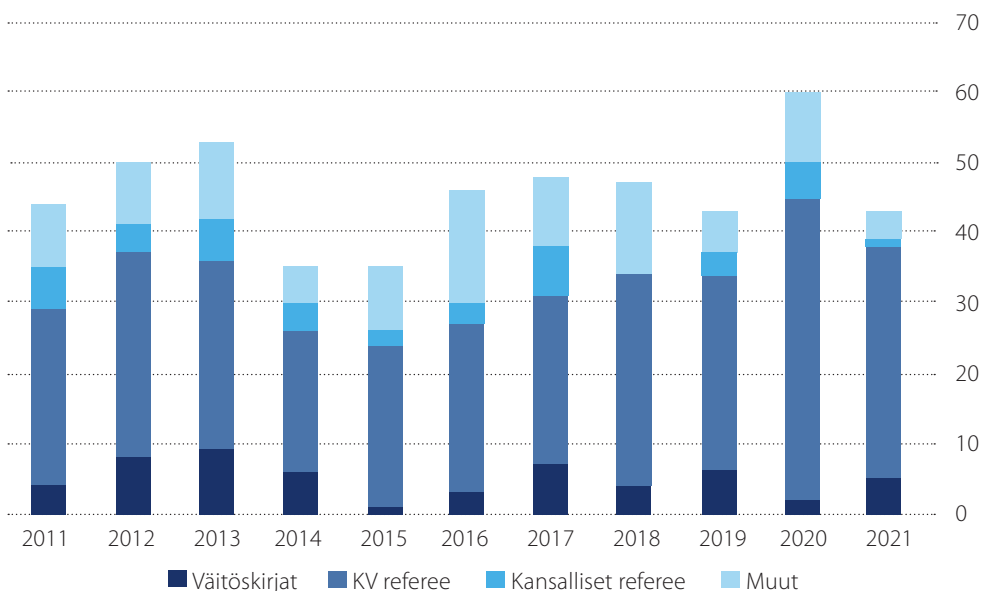
YLEISKATSAUS.....	5
HALLINTO.....	6
KANSAINVÄLISET YHTEYDET	7
MUU TARKOITUKSEN TOTEUTTAMISEEN LIITTYVÄ TOIMINTA.....	7
TALOUS	8
LÄHIPIIRITOIMET	8
TUTKIMUSTOIMINTA.....	9
Säätiön tukemat vuonna 2021 valmistuneet väitöskirjat	9
APURAHAT	15
Alkoholi- ja huume tutkimukseen tarkoitetut apurahat	15
Kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimus	15
Terveysten tutkimus	16
Rahapelihaittojen tutkimukseen tarkoitetut apurahat.....	16
PALKINNOT	17
SÄÄTIÖN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ JULKAISUJA	18
Väitöskirjat	18
Vertaisarvioidut alkuperäisartikkelit kansainvälisissä tiedejulkaisuissa	18
Vertaisarvioidut alkuperäisartikkelit kansallisissa tiedejulkaisuissa	21
Muut julkaisut	21

YLEISKATSAUS

Vuonna 1950 perustettu Alkoholitutkimussäätiö edistää ja tukee sellaista tieteellistä tutkimusta, jonka kohteena on alkoholin käyttö yleensä tai alkoholi yksilön ja yhteiskunnan ongelmana. Raittiustutkimus ja alkoholitutkimukseen liittyvä huumausainetutkimus sekä erilaisista riippuvuuksista aiheutuvien haittojen, ongelmien, ehkäisyn ja hoidon tutkimus voivat kuulua säätiön toiminnan piiriin. Alkoholitutkimussäätiö on hallinnollisesti itsenäinen, yleishyödyllinen säätiö.

Alkoholitutkimussäätiön tukea saaneita väitöskirjoja julkaistiin vuoden 2021 aikana viisi (2020: 2). Vertaisarviointimenettelyn läpikäyneitä uusia artikkeleita ilmestyi kansainvälisissä julkaisusarjoissa 33 (2020: 43) ja kansallisissa julkaisusarjoissa yksi (2020: 5). Lisäksi ilmestyi neljä muuta julkaisua (2020:10).

Alkoholitutkimussäätiön julkaisut 2011–2021

Säätiö sai vuonna 2021 valtionavustusta 343 000 euroa (2020: 343 000 euroa), Alko Oy:ltä 90 000 euroa (2020: 90 000 euroa) ja lisäksi rahapelihaittojen tutkimukseen suunnattua rahoitusta 256 804,62 euroa (2020: 18 2370,23 euroa).

Alkoholitutkimussäätiön 30.9.2021 päättyneellä jaksolla hakemuksia oli jätetty alkoholi- ja huume tutkimukseen yhteensä 30 kappaletta (2020: 44), yhteissummaltaan 1 038 300,00 euroa (2020: 1 152 012,00 euroa). Hakemuksista 9 (2020:17) oli osoitettu kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimuksen alueelle, ja niiden yhteissumma oli 276 600,00 euroa (2020: 513 319,00 euroa). Terveystutkimukseen osoitettuja hakemuksia oli 21 kappaletta (2020: 27), yhteensä 761 700 euroa (2020: 638 621,00 euroa). Lisäksi säätiölle osoitettiin rahapelihaittojen tutkimukseen kohdistuvia hakemuksia 8 kappaletta (2020:13) ja haettujen apurahojen loppusumma oli 416 125,00 euroa (2020: 410 733,00 euroa).

Alkoholitutkimussäätiön hallitus päätti kokouksessaan 8.12. vuoden 2021 apurahojen jaosta: apurahoja jaetaan alkoholi- ja huumetutkimukseen 297 700,00 euroa (2020: 321 348,00 euroa), josta kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimukseen kuudelle hankkeelle 136 000,00 euroa (2020: 137 130,00 euroa) sekä terveyden tutkimukseen kymmenelle hankkeelle 161 770,00 euroa (2020: 184 218,00 euroa). Alkoholi- ja huumetutkimuksen jakoprosentiksi muodostui 29 % (2020: 28 %). Rahapelitutkimukseen päätettiin jakaa 216 168,00 euroa (2020: 172 616,00 euroa) ja jakoprosentti oli 49 % (2020: 42 %).

Lisäksi korotettiin aiempiin päätöksiin perustuvia työskentelyapurahoja alkoholi- ja huumetutkimuksessa 23 522,50 eurolla ja rahapelihaittojen tutkimuksessa 12 850,00 eurolla, yhteensä 36 372,50 eurolla.

Suurimmat *alkoholi- ja huumetutkimusapurahat* kohdennettiin kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimuksen alueella **Jukka Ahosen** hankkeelle ”*Alkoholitutkimuksen auktoriteettiin vetoaminen valtiopäivien täysistuntopuheenvuoroissa 1950-2010 -luvuilla: episteemisen hallinnan näkökulma*” sekä **Jari Luomasen** hankkeelle ”*Selvä valinta? Suomalaiset nuoret ja globaali juomatapojen muutos*” ja terveyden tutkimuksen alueella **Solja Niemelän** hankkeelle ”*Päihdepsykoosien ennuste ja riskitekijät: rekisteritutkimushanke*”. *Rahapelihaittojen tutkimuksen* alueella merkittävimmän rahoituksen sai **Atte Oksasen** hanke ”*Rahapelit digiajassa: rahapelaamisen murros ja uudet riskit*”. Heikki Wariksen nimikkoapurahan sai **Jukka Ahonen**.

Säätiö jakoi lisäksi matka-avustuksia alkoholi- ja huumetutkimuksen alueella yhteensä 2012,00 euroa ja rahapelihaittojen tutkimuksen alueella 4350,00 euroa.

Alkoholitutkimussäätiö toimi Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen tiloissa Helsingissä osoitteessa Mannerheimintie 166. Säätiössä työskenteli työsuhteessa tutkimusjohtajan lisäksi tutkija **Magdaleena Selkee** kolme kuukautta rahapelihaittojen tutkimushankkeissa.

HALLINTO

Säätiön hallitus oli kertomusvuonna seuraava: sosiaali- ja terveysministeriön nimittämät jäsenet akatemiaprofessori **Pertti Alasuutari**, yliopistotutkija **Ari Haukkala** (2/2021 asti), VTT **Elina Kotovirta**, tutkimusprofessori **Pia Mäkelä**, professori **Ilkka Ojanperä** (4/2021 alkaen); Tieteellisten seurain valtuuskunnan nimeämät jäsenet professori **Heini Kainulainen**, apulaisprofessori **Solja Niemelä**, apulaisprofessori **Jaana Rysä** ja professori **Terhi-Anna Wilska**; Alko Oy:n nimeämä jäsen yhteiskuntasuhdepäällikkö **Ilari Ceder** (6/2021 asti). Hallituksen puheenjohtajana toimi **Pertti Alasuutari** ja varapuheenjohtajana **Pia Mäkelä**.

Tutkimusjohtajana toimi **Tomi Lintonen**. Tilintarkastajana oli KHT **Terhi Latvala** tilintarkastusyhteisö Tuokko Oy:stä. Taloushallintoa hoiti Azets Insight Oy.

Työvaliokuntaan kuuluivat hallituksen jäsenet **Pertti Alasuutari**, **Pia Mäkelä**, **Jaana Rysä** ja **Terhi-Anna Wilska**, puheenjohtajana toimi **Alasuutari**. Asiantuntijoina työvaliokunnassa toimivat **Ari Haukkala** (2/2021 asti), **Petri Hyytiä**, **Heini Kainulainen**, **Ilkka Ojanperä** (4/2021 alkaen) ja **Erkki Vuori**.

Rahapelitutkimusvaliokuntaan kuului Alkoholitutkimussäätiöstä **Tomi Lintonen**. **Säätiön ulkopuolisina asiantuntijoina toimivat** yliopistotutkija **Petri Hyytiä**, professori emeritus **Ossi Rahkonen** ja yliopistonlehtori **Anu Katainen** Helsingin yliopistosta, erityisasiantuntija **Mari Pajula** sosiaali- ja terveysministeriöstä, tutkuspäällikkö **Susanna Raisamo** Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitokselta sekä vanhempi neuvonantaja **Anu Raijas** Suomen Pankista. Toimikunnan puheenjohtajana toimi **Raisamo**.

Hallitus kokoontui kolme kertaa varsinaiseen kokoukseen, joista kaksi pidettiin Microsoft Teams -palvelun välityksellä ja yksi läsnäkokouksena, sekä kerran sähköpostikokoukseen. Työvaliokunta kokoontui kaksi kertaa varsinaiseen kokoukseen ja kaksi kertaa sähköpostikokoukseen. Rahapelitutkimusvaliokunta kokoontui yhden kerran varsinaiseen kokoukseen.

Säätiön paperiarkistoa säilytetään kokonaisuudessaan THL:n arkiston yhteydessä Kampissa. Säätiö on siirtynyt käyttämään hallinnollisen aineiston osalta Visma Sign -sähköistä arkistoa eikä uutta paperiarkistoa enää synny. Apurahahakemukset on vuodesta 2013 lähtien arkistoitu sähköisesti Roban Konna Oy:n toimittamassa hakujärjestelmässä, Sigmatic / Telia Inmics-Nebula Oy:n ylläpitämässä palvelinjärjestelmässä.

KANSAINVÄLISET YHTEYDET

Säätiöltä haettiin vuoden 2021 aikana matka-avustuksia kansainvälisten yhteyksien luomiseen ja ylläpitoon yhteensä 7 243,00 euroa. Matka-apurahoja myönnettiin 6 362,00 euroa:

- **Noora Berg** 192 €: 2021 The Society for Longitudinal and Lifecourse Studies (SLLS) International Online Conference
- **Atte Oksanen** 1 650 €: Tutkimusvierailu Trenton yliopistoon,
- **Mia Kristiina Jaatsi** 600 €: Maantieteen päivät 2021
- **Elina Tuulikki Renko** 1 220 €: Forsa/NASSW Conference
- **Iina Savolainen** 1400 €: The Society for Personality and Social Psychology's Annual Convention
- **Ilkka Vuorinen** 1 300 €: 7th International Conference on Behavioral Addictions

European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction (EMCDDA) nimesi säätiön tutkimusjohtajan **Tomi Lintosen** tieteelliseen komiteansa alkaen 1.1.2021. Lintonen osallistui vuoden 2021 aikana komitean kahteen kokoukseen, joista toinen toteutettiin etäkokouksena ja toinen keskuksen tiloissa Lissabonissa.

MUU TARKOITUKSEN TOTEUTTAMISEEN LIITTYVÄ TOIMINTA

Koronapandemian johdosta säätiö ei järjestänyt vuonna 2021 tutkijatapaamisia.

TALOUS

Säätiön varsinaisen toiminnan kulut vuonna 2021 olivat 702 309,76 euroa (2020: 608 468,12 euroa). Säätiön varsinaisen toiminnan tuotot olivat yhteensä 599 804,62 euroa (2020: 527 470,23 euroa), varainhankinnan tuotot olivat 90 000,00 euroa (2020: 90 000,00 euroa) ja rahoitustoiminnan kulut 873,19 euroa (2020: 285,52 euroa). Tilikauden alijäämä oli 13 378,33 euroa (2020: ylijäämä 8 716,59 euroa). Taseen loppusumma oli 1 102 232,17 euroa (2020: 1 024 120,34 euroa). Tilivuoden päättyessä taseessa oli tulevia apurahavastuita 866 112,00 (2020: 782 258,00 euroa). Vuonna 2022 maksettavaksi suunniteltujen apurahojen summa on 760 112,00 euroa, vuonna 2023 104 000,00 euroa ja vuonna 2024 2 000,00 euroa.

LÄHIPIIRITOIMET

Säätiölain 487/2015 mukaan säätiön täytyy ilmoittaa toimintakertomuksessaan vuosittain tiedot säätiön suppealle lähipiirille annetuista avustuksista, muista kokonaan tai osittain vastikkeettomista taloudellisista eduista sekä muista säätiön ja lähipiiriin kuuluvan välisistä taloudellisista toimista. Ilmoittamisvelvollisuus koskee myös mahdollisia lähipiirille annettuja rahalainoja, vastuita ja vastuusitoumuksia. Säätiö ei tilikaudella 1.1.-31.12.2021 ole antanut lainoja tai vakuuksia lähipiiriin kuuluville eikä tehnyt muitakaan lain tarkoittamia toimia lähipiiriinsä kuuluvien kanssa.

Säätiön hallituksen jäsenelle **Solja Niemelälle** myönnettiin apurahaa tutkimuskuluihin 16 500 euroa ja tutkimustyöskentelyyn 12 kuukaudeksi hankkeeseen myöhemmin nimettävälle tutkijalle 24 000 euroa, yhteensä 40 500 euroa hankkeeseen ”Päihdepsykoosien ennuste ja riskitekijät: rekisteritutkimushanke”. Niemelä ei osallistunut apurahaesityksen valmisteleeseen työvaliokuntaan, jossa Niemelän hakemus käsiteltiin samoja periaatteita noudattaen kuin muutkin hakemukset. Hallitus hyväksyi työvaliokunnan esityksen kokonaisuudessaan muutoksitta.

Hallituksen jäsenille kirjattiin vuonna 2021 kokouspalkkioita 2 100,00 euroa (2020: 2 600,00 euroa), työvaliokunnan jäsenille kokouspalkkioita 1 500,00 euroa (2020: 1 600,00 euroa) ja käsittelypalkkioita 4 600,00 euroa (2020: 4 600,00 euroa). Nämä palkkiot maksettiin vuoden 2022 puolella. Rahapelivaliokunnan jäsenille maksettiin kokouspalkkioita 500,00 euroa (2020: 600,00 euroa) ja käsittelypalkkioita 1 900,00 euroa (2020: 1 900,00 euroa). Tuokko Oy:lle maksettiin tilintarkastuspalkkioita 2 900,00 euroa.

TUTKIMUSTOIMINTA

SÄÄTIÖN TUKEMAT VUONNA 2021 VALMISTUNEET VÄITÖSKIRJAT

Jani Kinnunen: *Rahat, peli ja rahapelaamisen sosiaaliset palkkiot*

Rahapelien ja digitaalisten viihdepelien raja on hämärtynyt erityisesti internetissä. Rahapeleihin integroidaan digipeleistä tuttuja ominaisuuksia ja digipeleihin on lisätty rahapeleille ominaisia arpajaselementtejä. Lisäksi digitaaliseen pelaamiseen on muodostunut uudenlaisia rahastamisen muotoja, jotka edelleen hämärtävät rajaa aiemmin erillään olleiden pelityyppien välillä. Digitaalisten ilmaispeleiden eli free-to-play- tai F2P-pelien aloittaminen on ilmaista, mutta pelaamisen aikaiseen rahankäyttöön kannustetaan monin eri tavoin. Rahapelejä ja F2P-ilmaispelejä yhdistää se, että niihin voi kuluttaa rahaa ilman ylärajaa pelaamisen aikana.

Tässä väitöskirjassa rahan, pelien ja pelaamiseen liittyvien palkkioiden suhdetta lähestytään useasta näkökulmasta hyödyntäen ensisijaisesti laadullisia menetelmiä. Väitöskirjassa analysoitava aineisto koostuu pelaajilta kerätyistä kysely- ja haastatteluaineistoista sekä pelinkehittäjiltä kerätyistä haastatteluaineistosta. Päättökysymys on, millä tavoin pelaaminen ja siihen liittyvät palkkiot ovat sosiaalisesti määrittäneitä? Tarkentavina tutkimuskysymyksinä on 1) millaista raha on pelin kehityksessä, 2) mikä merkitys sosiaalisella vuorovaikutuksella on pelikokemukselle, 3a) kuinka pelaajat hallinnoivat pelirahaa ja 3b) millaista pelaamisen ja pelirahan hallintaa pelinkehittäjät odottavat pelaajilta?

Tulosten perusteella raha ei ole laadultaan muuttumatonta, vaan sen merkitykset vaihtelevat tilanteesta ja kontekstista toiseen. Raha voi olla sekä identiteetin että pelin sisäisten ja ulkoisten palkkioiden symboli. Rahapeleihin ja F2P-peleihin käytetty raha ei ole laadultaan samaa rahaa, vaikka pelirahojen muodostamisessa käytetään samankaltaisia sosiaalisia käytänteitä. Pelin kehityksen sisällä rahasta muodostuu leikkirahaa, jonka arvo kytkeytyy ensisijaisesti sen kykyyn pitää peli käynnissä. Tämä koskee sekä raha- että F2P-pelejä. Pelaamisen aikaisella rahan hallinnoinnilla pelaajat pyrkivät saavuttamaan mahdollisimman laadukkaita pelikokemuksia niin rahapeleissä kuin ilmaispeleissäkin.

Pelinkehittäjät näkevät, että vastuu pelaamisen ja siihen liittyvän rahan käytön hallinnasta on pelaajilla itsellään. Pelinkehittäjien vastuu on valmistaa mahdollisimman hyvä peli, joka on samanaikaisesti reilu ja addiktiivinen. Addiktiivisuus tarkoittaa tässä tapauksessa pelikulttuurissa jaettua puhutapaa, jossa hyvät pelit ovat usein sillä tavoin koukuttavia, että niiden pelaamista halutaan jatkaa pitkään.

Raha- ja F2P-peleissa pitkään pelaaminen tarkoittaa usein suurempaa rahankulua. Hallinnoimalla rahaa arjessaan sosiaalisesti hyväksytyillä tavoilla pelaajat pyrkivät pitämään pelaamisensa sekä yksilöllisesti kestävien taloudellisten rajojen sisällä että sosiaalisesti hyväksyttävänä toimintana. Tällä tavoin toimimalla he pyrkivät integroimaan pelaamisensa osaksi arkielämää ja löytämään tunnustetun paikkansa pelaamiseen liittyvistä sosiaalisista verkostoista.

Joseph Macey: *A Whole New Ball Game: The growing prevalence of video game-related gambling.*

Viime vuosikymmenten aikana esiin on noussut kaksi rinnakkaista suuntausta, rahapelikäytäntöjen lisääntynyt vapauttaminen sekä pelien kasvanut merkitys viihde-medioina ja kulttuurisina kiinnekohtina. Näistä suuntauksista johtuen video- ja rahapelien välillä tapahtunut nopea lähentyminen ei siis ole yllättävää. Prosessin aikana perinteiset erot ovat yhä enemmän hämärtyneet, luoneet uusia toimintoja sekä vaikuttaneet uudenlaisten sosiaalisten suhteiden ja kulutuskäytäntöjen kehittymiseen.

Digitaalitekniikan mahdollistama pelaamisen ja rahapelien lähentyminen on saanut viime vuosina yhä enemmän huomiota myös akateemisessa yhteisössä, näiden digitaalisten mediatuotteiden nopeasti kasvavien sosiaalisten ja taloudellisten vaikutusten vuoksi. Pelien sisäisiin kohteisiin, yllätyslaatikoihin (eng. loot boxes), on kiinnitetty paljon huomiota, mutta esimerkkejä rahapelien kaltaisesta mekaniikasta pelaajien sitouttamiseksi ja siten taloudellisen kannattavuuden edistämiseksi on olemassa paljon enemmän. Tämän kaltainen kehitys on herättänyt huolta ja nostanut esiin väitteitä ilmiön hyväksikäytävästä luonteesta, rahapelien ja rahapelimäisten piirteiden normalisoinnista sekä ongelmalliseen kulutukseen kannustamisesta.

Tätä tutkimusta tehtäessä esiin nousi huomattava, video- ja rahapelejä käsittelevän empiirisen tutkimuksen puute. Aiheesta aiemmin julkaistu tutkimus on keskittynyt pääasiassa pelaamisen oikeudellisiin näkökulmiin ja säännöstelyyn liittyviin kysymyksiin. Tämän väitöskirjatyon tavoitteena onkin siis tutkia videopeleihin liittyvää rahapelaamista (kuten e-urheiluedonlyöntiä, virtuaalisia arpajaisia ja yllätyslaatikoita) ja sen yhteyttä videopelien pelaamistottumuksiin, virheellisiin uskomuksiin sekä motiiveihin verkkopalveluiden kuluttamisesta. Tämä väitöskirjatyo on jaettu sarjaksi toisiaan täydentäviä näkökulmia, jotka yhdessä tuovat tutkimukseen syvyyttä ja laajuutta.

Tämä väitöskirja muodostaa ensimmäisen empiirisen tutkimuksen, joka keskittyy erillisenä aiheenaan nimenomaan videopeleihin liittyvän rahapelaamisen tarkasteluun. Aiemmin tällä kentällä tehdyt tutkimukset ovat tarkastelleet yksittäisiä käytäntöjä, esimerkiksi sosiaalisessa mediassa pelattavia kasinopelejä (eng. social casino games, SCG) tai e-urheiluedonlyöntiä. Erityisesti mainittakoon, että tähän työhön sisällytetyt artikkelit käsitelivät ensimmäisten joukossa yllätyslaatikoiden ja muiden virtuaalisten tuotteiden roolia videopeleihin liittyvän rahapelaamisen mahdollistajina. Aihe on sittemmin saanut merkittävää huomiota paitsi akateemisen yhteisön sisällä, myös sen ulkopuolella. Lisäksi tämä työ muodostaa kuvan videopeleihin liittyvän rahapelaamisen kehityksen avainajankaudesta, sen aikana tapahtuneista merkittävistä muutoksista sekä aiheen saamasta, lisääntyneestä huomiosta niin videopeliekosysteemin sisä- kuin ulkopuolellakin.

Aikaisempien töiden keskittyessä tutkimaan videopelien pelaajia, e-urheilun seuraajia tai rahapelaajia, tämä työ tunnistaa ensimmäistä kertaa näiden ryhmien leikkauspisteissä olevat henkilöt: ne, jotka erityisesti osallistuvat videopeleihin liittyvään rahapelaamiseen. Erityishuomio tässä työssä on ollut tuoda esiin alaikäisten henkilöiden läsnäolo videopelien ja rahapelien ekosysteemissä. Tämä ryhmä on usein poissa

vastaavanlaisista tutkimuksista, vaikka varhaiseen rahapelaamiselle altistumiseen tiedetäänkin liittyvän lisääntyneitä riskejä.

Edellä kuvattuihin aihealueisiin pohjautuen tämä väitöskirjatyö pitää sisällään yhden ensimmäisistä tutkimuksista, joka käsittelee rahapelaamiseen liittyviä uskomuksia rahapelejä harrastavien videopelaajien keskuudessa. Tutkimuksen tulosten perusteella kehitettiin myös ensimmäinen mittari tunnistamaan kyseisiä uskomuksia kyseisessä pelaajien joukossa. Samaan aikaan tutkimuksen tulokset tarjoavat tietoa, jonka avulla voidaan parantaa jo vakiintuneita, rahapelaamiseen liittyviä uskomuksia perinteisissä rahapelaajaryhmissä tarkastelevia mittareita.

Tämän väitöskirjatyön tuottama teoreettinen ja käytännön tieto on auttanut suuresti videopelien pelaamisen ja rahapelikäyttämisen välisten suhteiden ymmärtämistä. Se liittyy osaksi tutkimusten sarjaa, jotka osaltaan kyseenalaistavat polkuteorian näkemyksen videopelien pelaamisen suorasta myötävaikutuksesta ongelmallisen rahapelaamisen kehittymiseen. Sen sijaan tämä työ korostaa asiayhteyden, esimerkiksi pelaajayhteisöjen ja mediamuotojen vaikutuksen tärkeyttä. Näiden yhteyksien merkitys rahapelikäyttämisen kehittymiselle on pelkkää pelaamista suurempi.

Kaikissa neljässä tähän väitöskirjatyöhön sisältyvässä artikkelissa käytetään kvantitatiivisia menetelmiä ilmiön tarkastelemiseksi ja korkeatasoisen näkemyksen saavuttamiseksi. Kaikki artikkelit ovat ensimmäisten empiiristen tutkimusten joukossa tarkastelemassa videopelisiin liittyvää rahapelaamista ja sen erilaisia ilmenemismuotoja. Tutkimukset luovat perustan, jonka varaan kyseisiä ilmiöitä tarkasteleva jatkotutkimus voi rakentua, ja ne toimivat myös tallenteena toiminnoista ja käytännöistä kentällä tapahtuneen, merkittävän muutoksen aikana.

Sebastián Peña: *Socioeconomic differences in alcohol use, disorders and harm: Exploring the Alcohol Harm Paradox.*

Harmful alcohol use is a global public health challenge. Socioeconomic differences in alcohol-attributable harm are higher than in all-cause mortality and Finland has one of the highest socioeconomic differences in alcohol-attributable harm in European countries. Lower socioeconomic groups typically experience greater alcohol-attributable harm, despite reporting lower levels of alcohol use. This “alcohol harm paradox” can be the result of differential biases in the measurement of alcohol use, differential vulnerability to the effects of alcohol or reverse causality. What explains the alcohol harm paradox remains largely unknown.

This study investigated the existence and patterns of socioeconomic differences in volume of alcohol use and drinking patterns in Finland and Chile (two countries with high alcohol use and harm); examined changes in the prevalence and socioeconomic correlates of alcohol use disorders (AUD) in Finland between 2000 and 2011; and examined whether differential biases in the measurement of volume of alcohol use (using alcohol biomarkers as objective measures of alcohol use) and behavioural risk factors and their joint effects with each other and with socioeconomic status (SES) could explain the alcohol harm paradox.

We used data from national health surveys in Finland and also Chile in Sub-study I. The study population were adults residing permanently in Finland. Income and education were used as indicators of SES. Central measurements included alcohol use (volume and heavy episodic drinking), alcohol biomarkers (GGT, CDT, ALT and AST), smoking, body mass index as well as sociodemographic factors. We used structured interviews to assess 12-month and lifetime AUD and linked data from population surveys to mortality data. Outcomes were indicators of alcohol use, 12-month and lifetime prevalence of AUD and alcohol-attributable mortality. Statistical methods included the concentration index, logistic and Cox proportional hazards models and causal mediation analysis.

Abstinence was higher among lower socioeconomic groups than in higher socioeconomic groups in Finland and Chile, while heavy episodic drinking was modestly higher among people with lower SES in Finland. Estimated prevalence of 12-month AUD in Finland decreased from 4.6% in 2000 to 2.0% in 2011. We did not find evidence to support the existence of educational differences in AUD in 2000 or 2011. Participants in the lowest income quintile experienced 2.1 times higher risk of alcohol-attributable mortality, despite reporting lower levels of alcohol use. Alcohol biomarkers explained a very small fraction of the socioeconomic differences in alcohol-attributable mortality. We found strong joint (or interactive) effects for SES and alcohol use and SES and smoking. However, smoking, body mass index and their joint effects with income explained a relatively small proportion (18%) of the effect of income on alcohol-attributable mortality.

Our findings confirm the existence of the alcohol harm paradox in Finland and support the need for targeted alcohol policies for lower socioeconomic groups and a broader policy agenda for tackling structural determinants of health.

Elina Rautiainen: *Terveyspalveluiden käyttö, kustannukset ja hoidon päätapahtumat potilailla, joilla on alkoholinkäyttöhäiriö: rekisteritutkimus Pohjois-Karjalasta.*

Alkoholia haitallisesti käyttävien ja alkoholiriippuvuuteen sairastuneiden ihmisten on aikaisemmissa tutkimuksissa tunnistettu tarvitsevan paljon sosiaali- ja terveyspalveluita. Kokonaiskuva palvelujärjestelmän kyvystä tunnistaa ja hoitaa alkoholin haitalliseen käyttöön ja riippuvuuteen liittyviä ongelmia on kuitenkin puutteellinen. Tämä väitöskirjatutkimus pyrki selvittämään alueellisten sähköisten sosiaali- ja terveydenhuollon potilas- ja asiakastietojärjestelmien tuottamien rekisteritietojen avulla alkoholia haitallisesti käyttävien ja alkoholiriippuvuuteen sairastuneiden henkilöiden sosiaali- ja terveyspalveluiden käyttöä suhteessa hoidon päätapahtumiin. Lisäksi tässä työssä tutkittiin sosiaali- ja terveyspalveluiden käytön aiheuttamia suoria kustannuksia.

Osatutkimuksessa I tutkittiin potilaiden, joilla oli tunnistettu alkoholiongelma (N=396) hoidon päätapahtumien esiintyvyyttä kuuden seurantavuoden aikana (2011–2016). Päätapahtumina tarkasteltiin alkoholin ongelmakäytön jatkumista, kuolemia ja pysyvän remission saavuttamista. Osatutkimuksessa II tutkittiin eri tekijöiden, kuten taustamuuttujien ja palvelunkäytön frekvenssien yhteyttä hoidon pää-

tetapahtumiin. Osatutkimuksessa III puolestaan verrattiin kahden paljon palveluita tarvitsevan potilasryhmän palvelunkäytön frekvenssejä, potilaiden, joilla on alkoholiongelma ja tyyppin 2 diabetesta sairastavia potilaita, toisiinsa. Osatutkimuksessa IV eri palvelunkäytön profiilien suoria kustannuksia vertailtiin niiden yli 18-vuotiaiden henkilöiden välillä, joilta löytyi sähköisen potilastietojärjestelmän potilastiedoista alkoholiin liittyvä diagnoosi- tai käyntimerkintä (N=5,136). Osatutkimuksessa V tutkittiin eri riskitekijöiden syy-yhteyttä kustannusten kertymiseen sekä tutkittiin pysyvän remission vaikutusta yksilön sosiaali- ja terveyspalveluiden käytöstä aiheutuvien suorien kustannusten kumuloitumiseen.

Tulokset osoittavat, että sähköisistä potilastietojärjestelmistä tunnistetuilla henkilöillä oli pääsääntöisesti havaittavissa jo pitkälle kehittynyt alkoholiongelma ja useilla heistä oli lisäksi paljon muita sairauksia. ICD-10 diagnoosipohjainen satunnaisotanta paljasti, että alkoholiin liittyviä diagnooseja ei juurikaan käytetä, ellei alkoholiongelma ole jo pitkälle edennyt. Tämä havainto myös osaltaan selittää osatutkimuksessa I tehtyä havaintoa tutkittavien korkeasta kuolleisuusasteesta (22,9 %). Vastaavasti pysyvän remission saavutti 18,4 % tutkittavista kuuden vuoden seuranta-aikana. Verrattaessa kuolleisuutta iän ja sukupuolen mukaan vakioituun verrokki-ryhmään, tyyppin 2 diabetesta sairastaviin, havaittiin kuolleisuuden olevan yleisempää potilailla, joilla oli alkoholiongelma, riskitehtävien suhteen (hazard ratio, HR) ollessa 7.5. Toistuvat suoraan alkoholista johtuvat käynnit (ICD-10 tautiluokituksen ryhmän F10 koodi päädiagnoosina) terveyskeskuslääkärin vastaanotolla olivat yhteydessä suurempaan kuolemanriskiin, mikä puolestaan viittaa mahdollisiin haasteisiin hoidon toteuttamisessa terveyskeskuksissa. Vastaavasti hoitokontakti mielenterveyden avopalveluihin oli yhteydessä pysyvän remission saavuttamiseen. Verrattessa potilaiden, joilla oli alkoholiongelma ja tyyppin 2 diabetesta sairastavien potilaiden sosiaali- ja terveyspalveluiden käyttöä, havaittiin alkoholiongelmallisilla potilailla esimerkiksi runsaampaa päivystyksessä asiointia (OR 8.89) ja enemmän somaattisen erikoissairaanhoidon hoitojaksoja (OR 11.30). Neljännessä osatutkimuksessa hoidon suoria kustannuksia vuosilta 2014–2018 verrattiin eri palvelunkäytön profiilien välillä ja havaittiin, että yksistään päihdepalveluissa hoidossa olevilla oli 53 % matalimmat keskimääräiset kustannukset verrattuna mielenterveys- ja päihdepalveluiden ulkopuolelle jääneisiin potilaisiin. Kaikissa palvelunkäytön profileissa kustannuksia kertyi eniten erikoissairaanhoidosta. Kalleimman 10 prosentin osuus viiden vuoden seuranta-ajan kokonaiskustannuksista oli 51.7 % (65 miljoonaa euroa). Vastaavasti päihdepalveluiden ja mielenterveyden avopalveluiden osuus kustannusten kertymisestä oli vähäinen. Viides osatutkimus demonstroi remission vaikutusta kustannusten kehittymiseen. Pysyvän remission saavuttaneilla matalimpaan kustannuskvartaaliin kuuluvien osuus kasvoi (42,86 % vs. 25,07 %) ja korkeampaan kvartaaliin kuuluvien osuus vastaavasti laski (10,71 % vs. 26,27 %) verrattuna niihin, joilla alkoholiongelma jatkui viiden vuoden seurannan aikana. Sen sijaan eniten kustannuksia lisäsi somaattinen oheissairastavuus.

Tämä tutkimus tuotti uutta tietoa henkilöiden, sosiaali- ja terveyspalveluiden käytöstä ja hoidon kustannuksista henkilöillä, joilla on alkoholiongelma. Aineistona käytettiin alueellisia rekisteritietoja. Tutkimuksessa tunnistettiin päihdehoitoon pääsyn olevan yhteydessä parempiin hoidon päätetapahtumiin sekä matalampiin hoidon kokonaiskustannuksiin. Yhtä lailla kustannusten hillitsemiseksi tulisi oheissairasta-

vuuden oikea-aikaiseen hoitoon panostaa nykyistä enemmän. Sähköisten potilas-tietojärjestelmien sisältämiä tietoja voidaan soveltaa tällä hetkellä vain rajoitetusti rekisteripohjaisessa päihdepalvelujärjestelmän vaikuttavuuden tutkimisessa. Hoidon vaikuttavuus- ja laatumittareiden rakenteinen kirjaaminen tajoaisivat paremmat edellytykset rekisteripohjaiselle palvelujärjestelmätutkimukselle ja yksilöiden hyvälle hoidolle.

Anu Sirola: Web of gamble: A social psychological perspective on youth gambling and virtual communities.

Internet ja sosiaalinen media ovat laajentaneet rahapelaamisen ilmenemismuotoja ja rahapelimahdollisuuksia. Kehityksen myötä rahapelaamisesta on tullut globaalisti yleistä, ja etenkin nuorten rahapeliongelmat ovat kasvussa. Erilaiset netti- ja videopelit sisältävät yhä enemmän maksullisia ja rahapeliä kaltaisia ominaisuuksia, mikä hälventää rajaa rahapelaamisen (gambling) ja digipelaamisen (gaming) välillä ja altistaa nuoria rahapeliä toimintamalleille. Varsinaisten pelien lisäksi Internet tarjoaa monenlaisia pelaamisen ympärille keskittyneitä verkkoyhteisöjä, niin pelien sisällä kuin niiden ulkopuolella. Nuoret ovat erityisen aktiivisia pelaajia ja identifioituvat vahvasti erilaisiin verkkoyhteisöihin. Verkkoyhteisöjen havaitut sosiaaliset normit voivat vaikuttaa rahapeliäsentisiin ja -käyttäytymiseen. Tässä sosiaalipsykologian väitöskirjassa tutkittiin rahapeliä aiheisten verkkoyhteisöjen ja sosiaalisen median merkitystä rahapelaamisessa. Väitöskirjassa tarkastellaan myös rahankäyttöä sisältävää digipelaamista sekä sosiaaliseen ulottuvuuteen liittyviä eroja ja yhtäläisyyksiä rahapelaamisessa ja rahankäyttöä sisältävässä digipelaamisessa. Väitöskirja tarjoaa sosiaalipsykologisen lähestymistavan nuorten rahapelaamisen tutkimiseen tarkastelemalla verkkoyhteisöjen ja muiden sosiaalisten tekijöiden merkitystä rahapelaamisessa ja rahankäyttöä sisältävässä digipelaamisessa.

Väitöskirja koostuu neljästä osatutkimuksesta. Aineistona on käytetty 15–25-vuotiailta nuorilta ja nuorilta aikuisilta kerättyjä kyselyaineistoja Suomesta (N = 1200), Yhdysvalloista (N = 1212), Etelä Koreasta (N = 1192) ja Espanjasta (N = 1212). Kyselyaineistojen avulla selvitettiin rahapeliyhteisöjen käyttöön ja sosiaalisen median rahapelisisältöihin suhtautumiseen yhteydessä olevia tekijöitä nuorilla. Lisäksi väitöskirjan aineistona on käytetty systemaattista kirjallisuuskatsausaineistoa sen selvittämiseksi, mitä aiemman tutkimuksen valossa tiedetään rahapeliä aiheisten verkkoyhteisöjen merkityksestä rahapelaamisessa ja rahankäyttöä sisältävässä digipelaamisessa.

Tulokset osoittavat, että rahapeliyhteisöjen käyttö on yhteydessä rahapeliongelmiin. Myös joitakin maakohtaisia eroja löytyi, esimerkiksi koetun yksinäisyyden merkityksessä yhteisöjen käytössä. Rahapeliä aiheiset verkkoyhteisöt palvelevat erilaisia tarkoituksia rahapelaamisessa. Osa yhteisöistä keskittyy suoremmin pelaamiseen liittyviin motiiveihin kuten pelivinkkien jakamiseen, kun taas osa yhteisöistä on keskittynyt peliongelmiin ja niistä paranemiseen. Yhteisöjen normeista riippuen rahapeliyhteisöt voivat normalisoida joko ylenpalttista tai maltillista rahapelaamista. Digitaalissa peleissä pelien sisäinen yhteisöllisyys ja vuorovaikutus ovat keskeinen osa pelikokemusta. Tulosten perusteella voimakas identifioituminen peliyhteisöön sekä yhteisön sosiaaliset normit ja sosiaalinen vaikutus voivat lisätä riskiä ylenpalttiseen

rahapelaamiseen ja digipelien sisäisiin ostoihin. Lisäksi havaitut positiiviset reaktiot sosiaalisessa mediassa jaettuun rahapelisisältöön lisäävät todennäköisyyttä kiinnostua sisällöstä. Väitöskirjan tulokset korostavat sosiaalisen median ja verkon ryhmäprosessien riskejä rahapelisisältöjen kohtaamisessa ja rahapelaamisen normalisoitumisessa. Tulokset tuottavat ajankohtaista tietoa ja käytännön suosituksia pelaajille, pelaajien vanhemmille sekä terveydenhuollon ammattilaisille rahapeliongelmien liittyvien interventioiden tueksi.

APURAHAT

Alkoholitutkimussäätiön hallitus päätti kokouksessaan 8.12. vuoden 2021 apurahojen jaosta: apurahoja jaetaan alkoholi- ja huumetutkimukseen 297 700,00 euroa (2020: 321 348,00 euroa), josta kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimukseen kuudelle hankkeelle 136 000,00 euroa (2020: 137 130,00 euroa) sekä terveyden tutkimukseen kymmenelle hankkeelle 161 770,00 euroa (2020: 184 218,00 euroa). Alkoholi- ja huumetutkimuksen jakoprosentiksi muodostui 29 % (2020: 28 %). Rahapelitutkimukseen päätettiin jakaa 216 168,00 euroa (2020: 172 616,00 euroa) ja jakoprosentti oli 49 % (2020: 42 %).

Heikki Wariksen nimikkoapurahan sai **Jukka Ahonen**.

ALKOHOLI- JA HUUMETUTKIMUKSEEN TARKOITETUT APURAHAT

Kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimus

Jukka Ahonen tutkimustyöskentelyyn 12 kuukaudeksi 30 000 euroa: *Alkoholitutkimuksen auktoriteettiin vetoaminen valtiopäivien täysistuntopuheenvuoroissa 1950-2010 -luvuilla: episteemisen hallinnan näkökulma*

Lasse Hämäläinen tutkimustyöskentelyyn 6 kuukaudeksi 15 000 euroa: *Suomalainen huumeslangi verkon keskustelufoorumeilla*

Ronja Järvelin tutkimustyöskentelyyn vuodelle 2022 6 kuukaudeksi 12 000 euroa ja tutkimustyöskentelyyn vuodelle 2023 6 kuukaudeksi 12 000 euroa, yhteensä 24 000 euroa: *Vastaako 2020-luvun suomalainen päihdehoito kannabiksen käytön vuoksi hoitoon hakeutuneiden tarpeisiin?*

Teemu Kaskela tutkimustyöskentelyyn vuodelle 2022 3 kuukaudeksi 6 000 euroa, tutkimustyöskentelyyn vuodelle 2023 3 kuukaudeksi 6 000 euroa ja tutkimuskuluihin 1 000 euroa, yhteensä 13 000 euroa: *Vankeuden merkitys päihhteiden ongelmakäytön hoidossa 2000-luvun Suomessa*

Jari Luomanen tutkimustyöskentelyyn 12 kuukaudeksi 30 000 euroa: *Selvä valinta? Suomalaiset nuoret ja globaali juomatapojen muutos*

Mika Tsupari tutkimustyöskentelyyn 12 kuukaudeksi 24 000 euroa: *Klassisten psykedeealien käyttökokemusten vaikutus käyttäjän hyvinvointiin ja käytölle annetut merkitykset Suomessa*

Terveysten tutkimus

Teemu Aitta-aho tutkimuskuluihin 21 800 euroa: *Limiter brain circuit on alcohol binge drinking behavior*

Lauri Elsilä tutkimustyöskentelyyn 12 kuukaudeksi 24 000 euroa: *Psykedeealien alkoholin juomista vähentävät vaikutukset*

Olli Kärkkäinen tutkimuskuluihin 20 470 euroa: *Role of gut microbiota associated metabolites in alcohol-associated liver disease*

Virve Kekkonen tutkimuskuluihin vuodelle 2022 5 000 euroa ja vuodelle 2023 5 000 euroa, yhteensä 10 000 euroa: *Nuoret ja Alkoholit Projektit – Seurantatutkimus*

Sari Lång-Tonteri tutkimustyöskentelyyn vuodelle 2022 1 kuukaudeksi 2 000 euroa, tutkimustyöskentelyyn vuodelle 2023 1 kuukaudeksi 2 000 euroa ja tutkimustyöskentelyyn vuodelle 2024 1 kuukaudeksi 2 000 euroa, yhteensä 6 000 euroa: *Päihteiden käytön yhteys psykoosisairauden oirekuvaan*

Solja Niemelä tutkimuskuluihin 16 500 euroa ja tutkimustyöskentelyyn 12 kuukaudeksi hankkeeseen myöhemmin nimettävälle tutkijalle 24 000 euroa, yhteensä 40 500 euroa: *Päihdepsykoosien ennuste ja riskitekijät: rekisteritutkimushanke*

Ilkka Ojansuu tutkimuskuluihin 12 000 euroa: *Päihdehäiriöihin liittyvän ilmoitusvelvollisuuden toteutuminen Suomessa*

Tommi Rantamäki tutkimuskuluihin 9 500 euroa: *Pieniannoksen ketamiinin vaikutus alkoholiriippuvuuteen*

Annika Schäfer tutkimuskuluihin 9 500 euroa: *Aivojen inhibition säätelymekanismit ja lääkityksen vaikutuksia käsittelevään väitöskirjatyöhön*

Taija Vuotilainen tutkimustyöskentelyyn 4 kuukaudeksi 8 000 euroa: *Raskauden aikaiset altisteet – aflatoksiini, alkoholi ja tupakka*

RAHAPELIHAITTOJEN TUTKIMUKSEEN TARKOITETUT APURAHAT

Heli Hagfors tutkimustyöskentelyyn 12 kuukaudeksi 24 000 euroa ja tutkimuskuluihin 1 000 euroa, yhteensä 25 000 euroa: *Rahapelaamisen motiivien yhteys rahapeli-ongelmien kehityskulkuun ja pelaamiseen osallistumiseen*

Paula Jääskeläinen tutkimustyöskentelyyn vuodelle 2022 12 kuukaudeksi 24 000 euroa ja tutkimustyöskentelyyn vuodelle 2023 12 kuukaudeksi 24 000 euroa, yhteensä 48 000 euroa: *Normalizing gambling in contemporary Finland: Symbolic, sociocultural and local political mechanisms*

Virve Marionneau hankkeeseen myöhemmin nimettävälle tutkijalle tutkimustyöskentelyyn 8 kuukaudeksi 16 000 euroa ja tutkimuskuluihin 4 168 euroa, yhteensä 20 168 euroa: *Change and stability in gambling harms during COVID-19: An assessment tool approach*

Atte Oksanen tutkimuskuluihin 20 000 euroa, **Iina Savolainen** tutkimustyöskentelyyn 12 kuukaudeksi 30 000 euroa, **Eerik Mantere** tutkimustyöskentelyyn 10 kuukaudeksi 25 000 euroa, yhteensä 75 000 euroa: *Rahapelit digiajassa: rahapelaamisen murros ja uudet riskit*

Thomas Babila Sama tutkimustyöskentelyyn 12 kuukaudeksi 24 000 euroa ja **Ilkka Konttinen** tutkimustyöskentelyyn 12 kuukaudeksi 24 000 euroa, yhteensä 48 000 euroa: *Similarities among addiction industries' social media strategies against state monopolies: The case of the gambling and alcohol industries in Finland and Sweden*

PALKINNOT

Alkoholitutkimussäätiö päätti kokouksessaan 27.10.2021 pro gradu -palkinnon jakamisesta.

Tuhannen euron tunnustuspalkinto voidaan myöntää poikkeuksellisen ansiokkaalle alkoholi- tai huumetutkimuksen alan pro gradu -tutkielmalle. Säätiöön oli saapunut poikkeuksellisen hyviä palkintohakemuksia, ja seuraavat pro gradu -työt päätettiin palkita:

- **Vilija Balaševičiūtė:** The New Frontiers of the War on Drugs: Contesting Narratives in Canada's Cannabis Policy Debates.
- **Elina Hiltunen:** Koulutustaso ja alkoholisairastavuus aikuisuudessa – kohortti- ja sisarusanalyysi.
- **Riku Laine:** Rikosseuraamusten yhteys päihdehoidon asiakkaiden kuolleisuuteen ja kuolinsyihin.
- **Mea Wright:** Alkoholien käyttöön liittyvä väkivalta ja sen ehkäisy – systemaattinen kirjallisuuskatsaus väkivallan tekijöille suunnatuista interventioista.

Tuhannen euron **Antti Murto** -tunnustuspalkinto voidaan myöntää poikkeuksellisen ansiokkaalle rahapelihaittoja koskevalle pro gradu -tutkielmalle. Säätiölle ei ollut esitetty hakemuksia Antti Murto -palkinnon saajiksi.

SÄÄTIÖN TOIMINTAAN LIITTYVIÄ JULKAISUJA

VÄITÖSKIRJAT

Jani Kinnunen: Rahat, peli ja rahapelaamisen sosiaaliset palkkiot. Tampere: Tampereen yliopisto. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-2172-7> (artikkeliväitöskirja)

Joseph Macey: A Whole New Ball Game: The growing prevalence of video game-related gambling. Tampere: Tampereen yliopisto. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-2191-8> (artikkeliväitöskirja)

Sebastián Peña: Socioeconomic differences in alcohol use, disorders and harm: Exploring the Alcohol Harm Paradox. Helsinki: Helsingin yliopisto. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-951-51-6920-4> (artikkeliväitöskirja)

Elina Rautiainen: Health service use, care costs, and associated care outcomes of patients with alcohol use disorder in North Karelia, Finland: A register-based study. Kuopio: Itä-Suomen yliopisto. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-61-3695-0> (artikkeliväitöskirja)

Anu Sirola: Web of gamble: A social psychological perspective on youth gambling and virtual communities. Tampere: Tampereen yliopisto. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-03-1812-3> (artikkeliväitöskirja)

VERTAISARVIOIDUT ALKUPERÄISARTIKKELIT KANSAINVÄLISISSÄ TIEDEJULKAISUISSA

Berg N, Kiviruusu O, Grundström J, Huurre T, Marttunen M: Stress, development and mental health study, the follow-up study of Finnish TAM cohort from adolescence to midlife: cohort profile. *BMJ Open* 2021;11:e046654. <http://dx.doi.org/10.1136/bmjopen-2020-046654>

Denisoff A, Niemelä S, Scott J, Salom C, Hielscher E, Miettunen J, Alakokkare A, Mustonen A: Does cannabis use in adolescence predict self-harm or suicide? Results from a Finnish Birth Cohort Study. *Acta Psychiatrica Scandinavica*, <https://doi.org/10.1111/acps.13387>

Fältberg N, Partanen M, Lintonen T, Mishina K, Niemelä S: Buprenorphine-Naloxone abuse among participants in the needle exchange programme. A Finnish Time-Trend Study from 2008 to 2018. Heroin addiction and related clinical problems August 2, 2021 <https://www.heroinaddictionrelatedclinicalproblems.org/harcp-archives-doi-articles.php>

Grotell M, Abdurakhmanova S, Elsilä LV and Korpi ER: Mice Lacking GABAA Receptor δ Subunit Have Altered Pharmacology-EEG Responses to Multiple Drugs. *Front. Pharmacol.* 12:706894. <https://doi.org/10.3389/fphar.2021.706894>

Grönroos T, Kouvonen A, Kontto J, Salonen AH: Socio-Demographic Factors, Gambling Behaviour, and the Level of Gambling Expenditure: A Population-Based Study. *J Gambl Stud.* <https://doi.org/10.1007/s10899-021-10075-6>

Hämäläinen L, Lahti E: Argumentation in anonymous online discussions about decriminalising cannabis use. *Nordic Studies on Alcohol and Drugs* Volume: 38 issue: 4, page(s): 329-344 <https://doi.org/10.1177/14550725211027383>

Jouhki H, Oksanen A: To Get High or to Get Out? Examining the Link between Addictive Behaviors and Escapism. *Substance Use & Misuse* <https://doi.org/10.1080/10826084.2021.2002897>

Jääskeläinen P, Egerer M, Hellman M: Ambiguity and Abjection: Residents' Reactions to a New Urban Casino. *Critical Gambling Studies* 2(1): 87–96. <https://doi.org/10.29173/cgs18>

Karjalainen K, Niemelä S, Rönkä S, Lintonen T: Self-reported health problems due to prescription drug use and non-medical use of prescription drugs – a population-based study. *Journal of Substance Use* <https://doi.org/10.1080/14659891.2021.1968969>

Kaskela T, Pitkänen T: Association between the discontinuation of substance use inpatient treatment and the risk of committing a crime leading to imprisonment: A Finnish registry-based 5-year follow-up. *Criminal Behaviour and Mental Health* <https://doi.org/10.1002/cbm.2198>

Koivula A, Oksanen A, Sirola A, Savolainen I, Kaakinen M, Zych I, Paek HJ: Life satisfaction with gambling communities: a cross-national study of excessive gambling actives among Finnish, South-Korean, Spanish and American emerging adults. *Journal of Gambling Studies* <https://doi.org/10.1007/s10899-021-10081-8>.

Kuusisto K, Evilampi S, Ekqvist E, Juhila K: Discourses of behavioural addiction, normalisation and techniques of governmentality in inpatient substance abuse treatment. *Nordic Social Work Research* <https://doi.org/10.1080/2156857x.2021.1950038>

Kärkkäinen O, Farokhnia M, Klävus A, Auriola S, Lehtonen M, Deschaine S, Piacentino D, Abshire K, Jackson S, Leggio I: Effect of intravenous ghrelin administration, combined with alcohol, on circulating metabolome in heavy drinking individuals with alcohol use disorder. *Alcoholism: Clinical and Experimental Research*, <https://doi.org/10.1111/acer.14719>

Kärkkäinen O, Kokla M, Lehtonen M, Auriola S, Martiskainen M, Tiihonen J, Karhunen PJ, Hanhineva K, Kok E: Changes in the metabolic profile of human male post-mortem frontal cortex and cerebrospinal fluid samples associated with heavy alcohol use. *Addiction Biology*, <https://doi.org/10.1111/adb.13035>

Latvala T, Lintonen T, Browne M, Rockloff M, Salonen A: Social disadvantage and gambling severity: a population-based study with register-linkage. *European Journal of Public Health* <https://doi.org/10.1093/eurpub/ckab162>

Latvala T, Lintonen T, Luopa P, Raisamo S: Gambling among Finnish 14–16-year-old adolescents before (2008–2009), during (2010–2011), and after (2013–2017) setting the legal age limit of 18 for gambling and the role of socio-economic status. *Journal of Gambling Studies* <https://doi.org/10.1007/s10899-021-10091-6>

Li Y, Wang Z, Boileau I, Dreher JC, Gelskov S, Genauck A, Joutsa J, Kaasinen V, Perales JC, Romanczuk-Seiferth N, Ruiz de Lara CM, Siebner HR, van Holst RJ, van Timmeren T, Sescousse G: Altered orbitofrontal sulcogyral patterns in gambling disorder: a multicenter study. *Translational Psychiatry* 9:186. <https://doi.org/10.1038/s41398-019-0520-8>

Miller B L, Lowe C C, Kaakinen M, Savolainen I, Sirola A, Stogner J, Ellonen N, Oksanen A: Online peers and offline highs: An examination of online peer groups, social media homophily, and substance use. *Journal of Psychoactive Drugs*, <https://doi.org/10.1080/02791072.2020.1871125>

Mustonen A, Leijala J, Aronranta J, Lassila A, Aalto M, Koskimäki J: Withdrawal from Long-Term Use of Unusually High-Dose Oxazepam. *Case Reports in Psychiatry*, <https://doi.org/10.1155/2021/2140723>

Mäkelä P, Kumpulainen P, Härkönen J, Lintonen T: How are all drinking occasions, intoxication occasions, and all alcohol consumed distributed across different types of drinking occasion? A typology of drinking occasions in Finland. *Journal of Studies on Alcohol and Drugs* 82(6) 767-775. <https://doi.org/10.15288/jsad.2021.82.767>

Oinio V, Sundström M, Bäckström P, Uhari-Väänänen J, Kiianmaa K, Raasmaja A, Piepponen P: The role of opioidergic system in modulating cost/benefit decision-making in alcohol-preferring AA rats and Wistar rats. *Behavioural Pharmacology* 32(2&3): 220-228. <https://doi.org/10.1097/FBP.0000000000000606>

Oksanen A, Miller B L, Savolainen I, Sirola A, Demant J, Kaakinen M, Zych I: Social Media and Access to Drugs Online: A Nationwide Study in United States and Spain among Adolescents and Young Adults. *European Journal of Psychology Applied to Legal Context*, 13(1), 29–36. <https://doi.org/10.5093/ejpalc2021a5>

Oksanen A, Sirola A, Savolainen I, Koivula A, Kaakinen M, Vuorinen I, Zych I, Paek H-J: Social Ecological Model of Problem Gambling: A Cross-National Survey Study of Young People in the United States, South Korea, Spain, and Finland. *International Journal of Environmental Research and Public Health*. 2021; 18(6):3220. <https://doi.org/10.3390/ijerph18063220>

Palomäki J, Laakasuo M, Castrén S, Saastamoinen J, Kainulainen T, Suhonen N: Online Betting Intensity is Linked with Extraversion and Conscientiousness. *Journal of Personality* <https://doi.org/10.1111/jopy.12637>

Parhi K: No Coming Back to Sick Society: The Emergence of New Drug User Segment in the Järvenpää Social Hospital in Finland, 1965–1975. *Journal of the History of Medicine and Allied Sciences*, <https://doi.org/10.1093/jhmas/jrab038>

Pylväs-Korolainen M, Karjalainen K, Lintonen T: Factors associated with non-medical use of prescription drugs among individuals with a legitimate prescription for medical purposes: A population-based study. *Nordic Studies on Alcohol and Drugs* <https://doi.org/10.1177/14550725211003417>

Saastamoinen J, Suhonen N, Kainulainen T, Forrest D: Does the Offline Environment Matter in Online Horse Race Betting Engagement? *International Journal of Sport Finance* 15(4) 166-176. <https://erepo.uef.fi/handle/123456789/23836>

Salama E, Castaneda A, Suvisaari J, Rask S, Laatikainen T, Niemelä S: Substance use, affective symptoms, and suicidal ideation among Russian, Somali, and Kurdish migrants in Finland. *Transcultural Psychiatry*, 2020; 0: 1-15. <http://dx.doi.org/10.1177/1363461520906028>

Sama TB, Konttinen I, Hiilamo H: Alcohol Industry Arguments for Liberalizing Alcohol Policy in Finland: Analysis of Twitter Data. *J Stud Alcohol Drugs*. 2021 Mar;82(2):279-287. <https://doi.org/10.15288/jsad.2021.82.279>

Sarmiento A, Zych I, Herrera-López M, Delgado Sánchez U, Oksanen A: Psychometric properties of the Compulsive Internet Use Scale in Spain, Colombia and Mexico. *Cyberpsychology, Behavior and Social Networking*, 24(2), 108–116, <https://doi.org/10.1089/cyber.2020.0046>

Savolainen I, Oksanen A, Kaakinen M, Sirola A, Zych I, Paek HJ: The Role of Online Group Norms and Social Identity in Youth Problem Gambling. *Computers in Human Behavior*, <https://doi.org/10.1016/j.chb.2021.106828>.

Sirola A, Kaakinen M, Savolainen I, Paek H-J, Zych I, Oksanen A: Online Identities and Social Influence in Social Media Gambling Exposure: A Four-Country Study on Young People. *Telematics & Informatics* 60, <https://doi.org/10.1016/j.tele.2021.101582>

Vuorinen I, Oksanen A, Savolainen I, Sirola A, Kaakinen M, Paek HJ, Zych I: The Mediating Role of Psychological Distress in Excessive Gambling among Young People: A Four-Country Study. *Int. J. Environ. Res. Public Health* 2021, 18, 6973. <https://doi.org/10.3390/ijerph18136973>

VERTAISARVIOIDUT ALKUPERÄISARTIKKELIT KANSALLISISSA TIEDEJULKAISUISSA

Härkönen J, Raitasalo K, Lintonen T, Mäkelä P: Mitä tapahtui nuorten alkoholinkäytölle ja juomalajien kulutukselle vuoden 2018 lakiuudistuksen jälkeen? *Yhteiskuntapolitiikka* 86(3): 251-262 <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2021060936151>

MUUT JULKAISUT

Hämäläinen L, Lahti E: Verkon kannabiskeskusteluissa perustellut argumentit jäävät tunteiden jalkoihin. *popNAD* 11.8.2021 <https://nordicwelfare.org/popnad/fi/artiklar/verkon-kannabiskeskusteluissa-perustellut-argumentit-jaavat-tunteiden-jalkoihin/>

Lintonen T: Suomessa on ainakin puoli miljoonaa alkoholin riskikäyttäjää. *Alkofin verkkojulkaisu* <https://www.alko.fi/alko-oy/yritys/alkoholitutkimukset/suomessa-on-puoli-miljoonaa-riskikayttajaa>

Lintonen T: Alkoholinkäytön terveyshaitat ja -riskit. *Päihdelinkki verkkojulkaisu* <https://paihdelinkki.fi/fi/tietopankki/tietoisut/alkoholi/alkoholinkayton-terveyshaitat-ja-riskit>

Selkee M, Lintonen T: Rahapelaamisen yhteiskunnalliset haittakustannukset. *Asiantuntijoiden näkemyksiä kustannusten laskemisesta. Yhteiskuntapolitiikka* 86(1):83-91 <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe202102154884>

MANNERHEIMINTIE 166, HELSINKI
PL 30, 00271 HELSINKI

www.alkoholitutkimussaatio.fi